

Vuoden 2027 talousarviokehys

Kunnanhallitus 07.09.2026 § 102

Valmistelija

talouspäälikkö Ilpo Huurinainen

Asian tausta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuusto on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntalain mukaan taloussuunnitelmakausi tulee suunnitella tasapainoiseksi tai alijäämää saa olla korkeintaan taseessa olevan ylijäämän verran.

Kunnan talousarvion valmistelu kuuluu kuntalain mukaisesti kunnanhallituksen tehtäviin. Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet ja aikataulun vuosittain.

Talousarvion laadintaohjeen tavoitteena on toimia ohjeena toimielimille ja tilivelvollisille viranhaltijoille toiminnallisten tavoitteiden ja talousarviossa esitettävien tuloarvioiden ja määrärahojen laadinnassa.

Suunnittelun lähtökohtana on aina laatia tasapainossa oleva talousarvio ja taloussuunnitelmakausi. Vuoden 2026 talousarvio on 0,7 milj. euroa alijäämäinen. Ennusteen mukaan vuosi 2026 tulisi toteutumaan alijäämäisenä, joskin hieman talousarviossa ennakoitua parempana. Toiminnassa ei ole toteutunut merkittäviä muutoksia ja ennakkolaskelmien mukaan verorahoitus (valtionosuudet +verotulot) ovat vähenemässä. joten vuoden 2027 talousarviosta tulee alijäämäinen, on olemassa

Lähtökohtana on, että yhteen laskien talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 suunnitellaan ylijäämäiseksi tai vähintään tasapainoon.

Talousarvion valmistelua ohjataan antamalla palvelualuekohtaiset talousarviokehykset. Palvelualueiden/toimielinten tulee suunnitella tulevan talousarviovuoden toiminta siten, että se on strategialähtöistä ja että annettu talousarviokehys riittää. Tärkeää on arvioida toimintatapoja ja erityisesti sitä, miten toimintoja voitaisiin sujuvoittaa ja yhteistyötä lisätä eri yksiköiden välillä.

Tarkoituksena on, että kunnanhallitus hyväksyy tässä vaiheessa laadintaohjeen, käy keskustelun talousarviokehyksestä ja asettaa talousarviokehyn seuraavassa kokouksessaan.

Esittelijä

Vt. kunnanjohtaja Jäppinen Aki

Päätösehdotus

Esitän, että kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan talousarvion laadintaohjeen ja antaa linjaukset talousarviokehyn laadinnalle.

Perustelut

Edellä mainitut

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus antoi linjaukset talousarviokehityksen laadintaan.

Kunnanhallitus 21.09.2026 § 110
291/02.02.00/2026

Julkinen

Valmistelija

talouspäälikkö Ilpo Huurinainen

Asian tausta

Kuntalain mukaan taloussuunnitelmakausi tulee suunnitella tasapainoiseksi tai alijäämää saa olla korkeintaan taseessa olevan ylijäämän verran. Lähtökohtana on, että talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 suunnitellaan vähintään tasapainoon. Juuan kunnan taseessa on ylijäämää ja ei ole erityisen merkittävää riskiä siitä, että se kääntyisi taloussuunnitelmakaudella alijäämäksi. Taloussuunnittelua vuosille 2027–2029 tehdään monen maailmanpoliittisen epävarmuustekijän, kuten Ukrainan puolustussodan ja Lähi-Idän levottomuuksien, vallitessa. Nämä ovat jo vaikuttaneet eritoten energian hintaan vuonna 2026 ja sitä kautta tulee vaikutuksia monien tuotteiden ja palvelujen kustannustasoon, varsinkin tulevaisuudessa, jos kriisit jatkuvat pidempään.

Vuosittaisten talousarvioiden ja ko. vuoden toteutuman kesken on useita vuosia ollut tyypillistä koko kunnan tasolla talousarvion ja tilinpäätöksessä toteutuneen tuloksen merkittävä eroavaisuus. Vuosittain talousarviossa tulos on heikompi kuin lopullinen toteutuma tilinpäätöksessä. Tyypillisesti toteutunut talous on ollut paremmin tasapainossa kuin talousarviot. Myös vuoden 2026 ennuste on samansuuntainen, että talous toteutuu talousarviota paremmin. Vuoden 2027 talousarvion osalta keskeinen tavoite on kiinnittää erityisesti huomiota talousarvion tasapainottamiseen vastaamaan toiminnan kustannuksia ja tuloja perustuen aiempien vuosien toteutumaan. Tarkoitus ja tavoite on että talousarviossa arvioidaan aiempaa tarkemmin kaikki kustannukset ja tuotot siten, että ne kohtaavat edellisiä vuosia paremmin tilinpäätöksen toteutumassa.

Talousarvion käyttötalouden pohja rakentuu pääosin vuoden 2025 tilinpäätökseen ja osin 2026 talousarvioon ja 2026 toteutumaennusteeseen. Merkittävimmät muutokset kuten sote-vuokrien muutos on huomiotu talousarvion 2026 mukaisesti. Merkittäviä taksojen tarkistus päätöksiä vuodelle 2027 ei ole tehty, joten mahdollisia korotuksia ei ole huomioitu laskelmissa.

Vuodelle 2027 ennustettujen toimintakatteen alapuolella olevien verotulojen, valtionosuuksien, rahoitustuottojen - ja kulujen sekä poistojen yhteissumma on yhteensä 10,4 milj. euroa, jolla päästäisiin lähelle nollatulosta. Toimintakatteen ylittäessä tämän summan tuloslaskelma kääntyy alijäämäiseksi.

Kunnanhallituksen edellisessä kokouksessaan antamien ohjeiden perusteella on käytettävissä olevien oletuksien pohjalta laadittu

toimintakate-esitys n. -10,8 milj. euroa vuodelle 2027. Tällä tavoitellaan n. 0,3–0,4 milj. euron enimmäisaliijäämää. Tämä tarkoittaa vuoden 2026 TA2026 -11,5 milj. euron toimintakatteen pienentämistä n. 0,7 milj. eurolla. Se voi tapahtua toimintatuottoja lisäämällä ja toimintakuluja vähentämällä.

Talousarviolaskelmia esitellään tarkemmin kokouksessa.

Esittelijä

Vt. kunnanjohtaja Jäppinen Aki

Päätösehdotus

Kunnanhallitus, päättää että koko kunnan toimintakatetavoitteeksi asetetaan enintään -10,8 miljoonaa euroa ja palvelualuekohtaisesti toimintakatetavoite asetetaan liitteessä esitetyn mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Jarmo Vepsäläinen oli poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.13–17.16.